

Emmasingel 1
9726 AH Groningen
Postbus 450
9700 AL Groningen
T (050) 587 74 44
F (050) 587 74 00
www.agentschaptelecom.nl
info@agentschaptelecom.nl

Opgemaakt door
Niels Bredewout

verslag

Nummer
AO-95

Bijlagen
-

Onderwerp / Overlegorgaan	95 ^{ste} Amateuroverleg	
Datum bespreking	23 maart 2017	
Plaats bespreking	Amersfoort	
Deelnemers	Agentschap Telecom: Frans Hofsommer Niels Bredewout Sietse Anema	VERON: Bram van den Berg Guido van den Berg Hans Blondeel-Timmerman VRZA: Ron Goossen Mischa van Santen Gerard van Oosten

---

Agenda

1. Opening

2. Mededelingen (verenigingen en Agentschap Telecom)

2.1 Agentschap Telecom

1. Licensed Shared Access

Het onderzoeken van de mogelijkheden voor gedeeld gebruik van spectrum is onderdeel van het nieuwe nationale frequentiebeleid van EZ. De Pilot met ENG/OB gebruikers in de 2,3-2,4 GHz band loopt inmiddels ongeveer een half jaar. De volgende stap is dat Defensie bij de pilot wordt aangesloten. De verwachting is niet dat ook de radiozendamateurs nog dit jaar aangesloten zullen worden. De voortgang van de LSA-pilot gaat langzaam, mede dankzij ICT perikelen. Internationaal zijn er afgelopen jaren diverse LSA-pilots gestart, waarbij ervaringen onderling worden uitgewisseld. AT/EZ zullen de ervaringen ook delen in internationaal overleg.

2. ICT-problematiek

Agentschap Telecom is voor ICT afhankelijk van de ICT-dienstverlener van het rijk. Deze ICT-dienstverlener heeft beperkte capaciteit beschikbaar voor het agentschap en dus moet er worden geprioriteerd. Dit betekent onder andere dat bijvoorbeeld wensen/wijzigingen t.a.v. automatiseringsvraagstukken voor radiozendamateurs vertraging oplopen.

3. Vrijgeven geblokkeerde roepletters

Er zijn nog steeds roepletters geblokkeerd die in 2016 zijn ingetrokken wegens het niet voldoen van de factuur. Aanvankelijk zouden deze roepletters 3 maanden geblokkeerd worden, maar omdat er nog procedures lopen is die termijn verlengd. Zendamateurs kunnen om vrijgave van de eerder aan hun toegewezen roepletters verzoeken als er geen bezwaarprocedures meer lopen en er geen openstaande vorderingen meer zijn. Zodra alle procedures zijn afgerond zullen de resterende roepletters weer worden vrijgegeven.

4. Wet openbaarheid bestuur (WOB)

Incidenteel worden er informatieverzoeken gedaan o.g.v. de WOB. Op dit moment loopt er een zendamateur-gerelateerd verzoek. Een deel van de voor amateurzaken beschikbare capaciteit van AT wordt hieraan besteed.

5. Roepletterlijst niet meer gepubliceerd

De lijst met aan zendamateurs uitgegeven roepnamen is niet meer te downloaden via de website van AT. Dit is vanwege privacy-redenen. Via de website kan wel worden gecontroleerd of een bepaalde roepnaam is uitgegeven.

6. Examenvragen

AT heeft, in samenwerking met de Stichting Radio Examens (SRE), een start gemaakt met het controleren van bestaande examenvragen en het opstellen van nieuwe vragen. Het gaat in eerste instantie om de vragen voor het N-examen. Er zijn inleidende gesprekken geweest tussen AT en SRE op 13 februari en 1 maart. Er is een team samengesteld dat zich hiermee zal bezighouden. Dit team bestaat uit 5 deelnemers vanuit AT en 6 deelnemers vanuit SRE. Er liggen in totaal 690 N-vragen die bekeken gaan worden. Als aandachtspunten zijn benoemd (1) dat er nu te weinig vragen in de pool zitten m.b.t. regelgeving en (2) dat de materie verouderd is. Over de werkwijze wordt nog overlegd.

De nieuwe/nagekeken vragen worden opgenomen in een database. Het is niet zeker of deze database ook meteen gebruikt kan gaan worden. De database moet gekoppeld worden aan de bestaande tool voor de uitgifte van examens. Daarnaast wordt ook gewerkt aan een nieuwe examentool. Voor beide zijn we afhankelijk van onze ICT-dienstverlener.

7. Wijziging regelgeving

Per 1 april 2017 wordt de Regeling gebruik van frequentieruimte met meldingsplicht 2015 gewijzigd. Het betreft twee wijzigingen die op het vorige AO al aangekondigd zijn:

a. Het schrappen van het verbod op crossbandverbindingen voor de 4- en 6-meterband (50 en 70 MHz).

De beperking was opgenomen op aandringen van de primaire gebruiker. AT heeft overleg gevoerd met de primaire gebruiker van deze frequenties. De primaire gebruiker is akkoord met het schrappen van de beperking voor crossbandgebruik.

Full duplex zal ook na 1 april 2017 verboden blijven, omdat bij langdurig gebruik van een frequentie de betreffende zendamateur niet in de gelegenheid is om te controleren of een primaire gebruiker de frequentie nodig heeft. Daarbij weet de primaire gebruiker niet waar een zendend station luistert en heeft dus geen enkele mogelijkheid om een gebruiker te verzoeken zijn uitzendingen (tijdelijk) te staken, of van zendfrequentie te wijzigen.

b. Wijziging van de allocatie in de 5 MHz naar 5,351.5-5,366.5 MHz met maximaal 15 Watt e.i.r.p.

Sinds 3 december 2015 was de frequentieband 5,350 – 5,450 MHz aangewezen voor gebruik door zendamateurs op secundaire basis met maximaal 100 watt PEP. Nederland heeft zich ingespannen om deze allocatie wereldwijd toe te wijzen. Op de World Radiocommunication Conference 2015 (WRC 2015) is echter afgesproken dat dit moet zijn: 5,351.5 - 5,366.5 MHz met maximaal 15 watt e.i.r.p.¹ Daarmee is een wereldwijd geharmoniseerde secundaire allocatie voor de amateurdienst aangewezen.

Nederland past de regelgeving aan van 100 kHz naar 15 kHz, omdat zij de Final Acts van de WRC-15 heeft ondertekend en zich daarmee verbindt om gemaakte afspraken na te komen. Daarnaast hebben België en Frankrijk aangegeven dat de primaire gebruiker storing ondervindt van radiozendamateurs, en om die reden hebben zij Nederland verzocht om de uitkomst van de WRC'15 te implementeren.

2.2 Mededelingen VERON/VRZA

Geen mededelingen.

3. Vaststellen agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Bespreken actiepuntenlijst

De actiepuntenlijst wordt besproken. Voorstel is om de actiepunten die zijn opgenomen in de prioriteitenlijst, van de actiepuntenlijst te verwijderen om te voorkomen dat deze punten 2 keer worden behandeld. Meerderheid van de vergadering is er echter voorstander van om de actiepunten te laten bestaan. De actiepuntenlijst wordt bijgewerkt.

5. Agentschap telecom

5.1. Gedragslijn vergunningen

De Gedragslijn is inmiddels gepubliceerd en gaat in op 1 april 2017. AT bedankt de verenigingen nogmaals voor hun constructieve bijdrage. De verenigingen merken terecht op dat de goede samenwerking niet genoemd wordt in het nieuwsbericht op de website van AT. AT doet dit alsnog. Op dit moment wordt nog de laatste hand gelegd aan de aanvraagformulieren en vergunningen (voorschriften en beperkingen). Op het volgende AO wordt de Gedragslijn weer geagendeerd en zal een eerste evaluatie plaatsvinden. Zo nodig kan dit tot aanpassing van de Gedragslijn leiden.

---

¹ <http://www.itu.int/pub/R-ACT-WRC.12-2015>

5.2. Voortgang prioriteitenlijst

Prio 1: uitvoeren reguliere werkzaamheden

Doorlopend. Dit is en blijft de hoogste prioriteit.

Prio 2: Gedragslijn vergunningen + maximaal zendvermogen F-amateurs Afgerond.

Prio 3 Prio 2: Aanpassen roepnamenbeleid (vrijgeven PA0)

Schuift door naar prio 2.

Nu de Gedragslijn is afgerond, gaat AT aan de slag met de noodzakelijke aanpassingen in het beleid voor de uitgifte van roepletters. Eind 2014 is hiervoor een voorstel opgesteld in samenwerking met de landelijke verenigingen en de Old Timers Club (OTC). Deze gemaakte afspraken over uitgifte van roepletters, waarbij ook de PA0-serie weer beschikbaar moet komen (m.u.v. reeds uitgegeven PA0-roepnamen), maken aanpassingen in de uitgifte-software noodzakelijk. Voor dat gedeelte is AT afhankelijk van de ICT-dienstverlener. Het aanpassen van de software staat inmiddels hoog op de ICT-prioriteitenlijst, maar een definitieve opleverdatum kan nog steeds niet gegeven worden.

Prio 4 Prio 3: Aanpassen Examenregeling (o.a. toevoegen CEPT afspraken toetsen sociale vaardigheden)

Schuift door naar Prio 3. Verwachte startdatum is Q4 2017.

Prio 5 Prio 4: Her-ijsing mogelijkheden N-amateurs

Schuift door naar Prio 4. Tijdens het AO-93 hebben VERON en VRZA aangeboden om mankracht beschikbaar te stellen voor zendamateur-werkzaamheden. Op het AO-94 heeft AT aan VERON en VRZA gevraagd om het pakket voor N-amateurs in zijn geheel te herijken, en een compleet pakket voor te stellen waarvan de leden vinden dat het recht doet aan de mogelijkheden die N-amateurs zouden moeten hebben. Het voorstel moet breed gedragen worden door alle leden (zowel N als F). Tijdens AO-94, en in twee vervolggesprekken, zijn de randvoorwaarden besproken. Dit heeft geleid tot een formele opdracht aan VERON en VRZA op 9 maart 2017. VERON en VRZA zijn de trekkers van deze prio en zijn gestart met het betrekken van de leden. VRZA heeft een werkgroep ingesteld. VERON bereidt een enquête voor. De voortgang, de verschillende ideeën en de onderlinge samenwerking worden uitvoerig besproken.

Er zal regelmatig overleg plaatsvinden tussen AT, VERON en VRZA over de herijking. Het eerstvolgende overleg is op 25 april. Alle partijen spreken uit dat gedegen onderzoek nodig is en dat daarvoor de tijd wordt genomen die nodig is.

Prio 6 Prio 5: Examenvragen checken/nieuwe vragen

Schuift door naar prio 5. Zie onder 2.1, mededeling 6.

--

Maatwerkvergunningen (PI9)

Tijdens agendapunt 5.2 komen de voorwaarden voor een PI9-roepnaam ter sprake. Een PI9-roepnaam wordt uitgegeven als een vergunning wordt verleend voor 'overig gebruik van de amateurbanden.' Dit zijn maatwerkvergunningen. In de Gedragslijn vergunningen radiozendamateurs

wordt beschreven hoe AT omgaat met de meeste gangbare vergunningen die worden afgegeven voor frequentiegebruik door radiozendamateurs. Als iemand de amateurfrequenties wil gebruiken voor een ander amateurexperiment, dat niet toegestaan is onder de registratievoorwaarden en ook niet in de hoofdstukken IV, V of VI van de gedragslijn wordt beschreven, dan kan diegene contact opnemen met het agentschap om de mogelijkheden te bespreken. Er moet een redelijk belang zijn bij een vergunning. Dit moet goed gemotiveerd zijn. Waarom en waarom juist die frequenties? Als er een redelijk belang is, kan AT een vergunning verlenen. Daar kan een roepnaam met de prefix PI9 bij worden uitgegeven.

5.3. Berichten van of voor derden – gespreksrondes

Het uitzenden van berichten van of voor derden is niet toegestaan met een registratie. Berichten van derden zijn berichten van alle anderen dan het amateurstation waarmee verbinding is gemaakt. Ook berichten van andere radiozendamateurs zijn berichten van derden.

AT beziet momenteel wat dit betekent voor gangbaar ander gebruik van amateurfrequenties, zoals bijv. 'gespreksrondes'. AT vindt dat dergelijk gebruik mogelijk moet zijn (mits binnen de regels, bijv. geen omroep/reclame) en neemt, mocht dat nodig zijn, maatregelen om dit gebruik uit de gedoogsfeer te halen.

5.4. Verslag storingsmeldingen Toezicht (o.a. terugkoppeling intruders)

Tijdens het overleg heeft AT een verslag uitgereikt waarin de toezichthoudende werkzaamheden op het gebied van radiozendamateurs in 2016 zijn beschreven. Nadat dit verslag uitgebreid is besproken, is besloten om het integraal bij dit verslag te voegen en AT onderzoekt de mogelijkheid om dit verslag op haar website te publiceren.

6. Agendapunten verenigingen

6.1. Aanpak NL-intruders op HF, 2 meter en 70 cm amateurbanden

VRZA stelt enkele vragen over de aanpak van intruders/anonieme zendamateurs door AT. De achterban van VRZA ondervindt hier in toenemende mate hinder van.

V: *Treedt AT actief of reactief op?*

A: Reactief. Omdat deze verstoringen zich op willekeurige momenten voordoen is het voor AT niet mogelijk om hier continu aandacht aan te besteden. Bij meldingen is het van belang om zoveel mogelijk informatie ter beschikking te stellen. Op welke dagen en tijdstippen vindt de verstoring het ernstigst en meest plaats? Het belangrijkste is, door het luisteren van amateurs op de ingang, te bepalen waar een mogelijke intruder zich kan bevinden.

V: *De ervaring is dat AT altijd reageert op meldingen. Maar: vaak wordt wel dezelfde mededeling gegeven. Soms wordt daarbij de indruk gewekt dat de storing verholpen is, terwijl de melder dat niet zo ervaart ('storing treedt niet langer op' of 'melding is al in behandeling'). Hoe komt dat?*

A: Omdat dit een bekend probleem is, wordt een melding niet 'exclusief' behandeld. Meldingen worden bij elkaar gevoegd en als er voldoende duidelijkheid is over tijd en plaats, pleegt de afdeling Toezicht een gerichte actie. Deze acties zijn kortdurend van aard, geen succes op dat moment betekent wachten op een volgend goed moment. Meldingen over deze zaken sluit AT doorgaans direct, om hoge doorlooptijden te voorkomen. Dit zegt echter niets over de behandeling. Bij de sluiting van een melding krijgt een melder een brief, waarin vaak dezelfde afdoeningsgrond wordt vermeld. AT kan meldingen alleen afdoen o.g.v. de meldingsgronden uit de Regeling storingsmeldingen. Die biedt slechts enkele opties voor beantwoording. AT probeert daarnaast altijd beknopte aanvullende informatie te geven over de afhandeling van de melding.

V: *Het gevoel heerst dat 'clandestiene gebruikers' met hun gedrag weggkomen. Wat kan AT daaraan doen?*

A: Inzichtelijk maken wat AT wél doet met de beschikbare capaciteit. Bijvoorbeeld door hierover terug te koppelen op het AO. We kijken hoe we dat nog beter kunnen doen.

6.2. Handhaving op gebruik van de 23 cm en 13 cm amateurband door video,- en audiozenders die zijn bevestigd aan bijv. drones.

N.a.v. een vraag van de VERON over de verkoop en het gebruik van videozenders in de 23 en 13 cm amateurbanden, geeft AT de volgende toelichting: Het gebruik van video- en audiozenders als 'payload' aan drones is aan het toenemen, door het feit dat drones meer gemeengoed worden. Deze video – en audiozenders worden blijkbaar ook gebruikt in de 23 en 13 centimeter amateurbanden. Het gebruik daarvan is alleen toegestaan met een vergunning of registratie. De verkoop is echter niet aan een vergunning onderhevig. Deze apparatuur moet nu voldoen aan de Radio Equipment Directive (RED), oude voorraden mogen nog worden verkocht als zij voldoen aan de R&TTE regelgeving (voorganger RED). Het is aan de gebruiker om zich te houden aan wet- en regelgeving op het gebied van het daadwerkelijk gebruik. Op het moment dat iemand deze frequentieruimte gebruikt zonder vergunning of registratie dan is er sprake van een strafbaar feit: het zenden zonder vergunning. Dit feit dient door een toezichthouder en/of opsporingsambtenaar te worden geconstateerd voordat handhavend kan worden opgetreden. Agentschap Telecom heeft geen handelscontroles naar dergelijke apparatuur uitgevoerd en ook geen gericht onderzoek verricht naar illegaal gebruik van frequentieruimte. Overigens heeft Agentschap Telecom ook geen (storings)meldingen ontvangen over dit mogelijk illegale gebruik. N.a.v. deze uitleg van AT verzoeken de verenigingen markttoezicht op deze artikelen. De vertegenwoordiger van de afdeling Toezicht zal dit punt onder de aandacht brengen van het hoofd van de Afdeling Markttoezicht.

7. Onderwerpen uit internationale gremia

Op uitnodiging van VERON zal iemand van de Afdeling Toezicht van het agentschap deelnemen aan de eerstvolgende IARU bijeenkomst, september 2017 in Landshut, Duitsland.

8. Ontwikkelingen in de amateurwereld

Binnen de CEPT-landen is een lichte stijging van het aantal radiozendamateurs met 7,5%. In Nederland is het aantal radiozendamateurs licht gedaald naar ca. 12.500.

HAMNET: Er wordt vooruitgang geboekt met een landelijk netwerk.

9. Rondvraag

10. Volgend overleg – voorstel 25 oktober 2017

Voorstel aangenomen.

11. Sluiting

Actiepuntenlijst:

Nr	Onderwerp	Actie door	Gereed voor	Voortgang
90-01	Onderzoek haalbaarheid voorstel roepletterbeleid	AT	Onbekend (Prio 3)	AT start met aanpassen roepletterbeleid. ICT-aanpassingen afhankelijk van ICT-dienstverlener
90-03	Onderzoek uitbreiding 7 MHz-band door N-geregistreerden Herijking N	AT VERON/ VRZA	Onbekend (Prio 5)	Wordt hernoemd naar 'her-ijking N' en actie door VERON/VRZA.
93-01	crossband en full duplex in 50 en 70 MHz band. Crossband laten vervallen indien mogelijk	AT	1 april 2017	Gereed per 01-04-2017
94-01	Mogelijkheid om roepletters over een langere periode te bevroren alvorens deze opnieuw worden uitgegeven	AT	Onbekend (bij prio 3 gevoegd)	Op verzoek van VERON/VRZA wordt het samenvoegen met actiepunt 90-01 (prio 3) ongedaan gemaakt. 94-01 kan mogelijk sneller afzonderlijk worden gerealiseerd.